

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษามีความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาในระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการ ตามแนวปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2544 จำนวน 762 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Cluster Morgan 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน และแบ่งกลุ่ม (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนแล้วเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ตามลำดับ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศการศึกษา ด้านงานวัดผลและประเมินผล จำนวน 48 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำโดยการขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึง ผู้อำนวยการการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอเก็บข้อมูลจากโรงเรียน โดยขอความอนุเคราะห์ผู้คืนเคยอำเภอละ 1 คน เป็นผู้ดำเนินการในการส่งและรวบรวมแบบสอบถาม ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 270 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 267 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ใช้วิธีหาค่าความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิจารณาโดยรวมรายด้านและเป็นรายชื่อแล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มีความต้องการน้อยที่สุด มีความต้องการน้อย มีความต้องการปานกลาง มีความต้องการมาก และมีความต้องการมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบแบบเอฟ (F – test)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยใช้สถิติ t – test แบบ 2 กลุ่มอิสระ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของเชาว์ พูลนวม (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาความต้องการความรู้ทางการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เมื่อปี 2533 พบว่า ความต้องการความรู้ทางการบริหารวิชาการเป็นความรู้ที่ต้องการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกอบกุล ไชยพันธ์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อปี 2537 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเยี่ยม มีแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อปี 2539 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความต้องการที่จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทย และได้มีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ว่ารัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : มาตรา 43 และ 81) ส่งผลให้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในการนี้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรับ

การประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกระยะ 5 ปี (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 6, 47 และ 51) ความตื่นตัวในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาก็ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ต่างให้ความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการศึกษาค้างงน้อยอย่างใกล้ชิด ส่วนกระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 6) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนที่ชาญฉลาด และมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงมีความตระหนักและนำสถานศึกษาเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดความพร้อมตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาได้ทันที จึงเป็นแรงผลักดันให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพตามแนวปฏิรูปการศึกษาอยู่ในระดับมาก

เป็นการดียิ่งขึ้นถ้าผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มุ่งพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพสามารถจัดการกระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอันจะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : คำนำ) อีกทั้งได้เสนอแนะวิสัยทัศน์ครูมืออาชีพไว้อย่างน่าสนใจว่า ครูมืออาชีพเป็นครูมีคุณภาพเป็นผู้ที่รักและพร้อมที่จะเรียนรู้และส่งเสริมชี้แนะให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพและเป็นผู้รักในการเรียนรู้เป็นครูที่ไม่ประกอบอาชีพครู เพื่อยกมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงเป็นครูมุ่งพัฒนาประเมินและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปฏิบัติตนตามจรรยาวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้อื่น มีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือ มีความเป็นไทยในความเป็นสากล เป็นคนเก่งคนดีและมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 25) สำหรับ รุ่ง แก้วแดง (รุ่ง แก้วแดง 2544 : 58) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำเข้าสู่การปฏิบัติก็กว้างจรการบริหารคุณภาพของดร. เคมีง ที่พัฒนาขึ้นที่ประเทศญี่ปุ่นและได้แพร่หลายไปทั่วโลก เป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับการบริหารการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด คือ การบริหารการศึกษาที่ดีต้องมีกระบวนการบริหารที่ครบวงจรและการประเมินผล เพื่อประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยสถานศึกษาต้องเน้นภารกิจด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภารกิจหลักและต้องจัดสรรเวลา บุคลากรและทรัพยากรสนับสนุนส่งเสริมให้มากที่สุด

2. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เซาท์ พูลนอม (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษ ผู้บริหารโรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 3 ขนาด มีความรู้ทางการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเขียน มีแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิโรช งามมัน (2527 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษว่าผู้บริหารโรงเรียน ที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเดียวกันทำให้มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ดังนั้นน่าจะกล่าว ได้ว่า ขนาดโรงเรียนไม่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประถมศึกษาแตกต่างกันแต่อย่างใด

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้น่าจะมีสาเหตุมาจาก ภารกิจการบริหารตามขอบข่ายงานของโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 24 และ มาตรา 30) การส่งเสริมให้ครูผู้สอน ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวนมากและมีโอกาสได้รับการอบรมตามโครงการ ของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพ ความรู้และความสามารถของตนทัดเทียมกัน ขณะเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาทุกโรงเรียนทุกขนาดก็ปรารถนาจะพัฒนาโรงเรียนของตน ให้มีคุณภาพตามนโยบายการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอีกทั้งโรงเรียนประถมศึกษา มีการรวมกันเป็นกลุ่มโรงเรียน ซึ่งใช้เกณฑ์ความเหมาะสมตามสภาพ การปกครองส่วนท้องถิ่น มีโรงเรียนหลาย ๆ ขนาด ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุม

พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมี ความรู้ความเข้าใจและมี ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา และส่งเสริม การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่แตกต่างกัน

จึงน่าจะเป็นประโยชน์ และน่าจะประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพมากกว่า ถ้าผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาด ได้ดำเนินงานตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อกระตุ้นให้ครูได้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 3) กล่าวว่า การที่ครูร่วมกันวางแผน ร่วมกันดำเนินการและร่วมกันประเมินผล จึงเป็นการส่งเสริมให้ทีมงาน เกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาที่เป็นระบบเพื่อเป็นการพัฒนาคนและพัฒนางานทำให้เกิด การประสานสัมพันธ์ ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการบริหารงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เซาร์ พูลนวม (2533 : บทคัดย่อ) เมื่อปี พ.ศ. 2533 ที่ทำ การศึกษาความต้องการความรู้ทางการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทางการบริหารงานแตกต่างกัน คือช่วงระยะเวลา 10 ปี ที่ต่างกัน มีความต้องการความรู้ทางการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และยังไม่สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 6) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศ พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวกับอายุ วุฒิการศึกษา ขนาด ของหน่วยงานและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 (2536 : 36) ที่พบว่าประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันกับบทบาทในการบริหารวิชาการของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเย็น มีแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ทำให้หน่วยงานของการศึกษาทุกระดับนำสาระบัญญัติมากำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องได้ถือปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการบริหารงาน วิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 5) กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการวิจัยชั้นเรียนเพื่อศึกษาสภาพปัญหาจากการเรียนการสอน แก้ปัญหาอย่างมีระบบและนำผลมาพัฒนาการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา นอกจากนี้หน่วยงาน ต้นสังกัดทุกระดับได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน วิชาการเกี่ยวกับการวิจัยมาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนทั้งที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มาก ล้วนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ทำให้สามารถใช้ความคิดวิเคราะห์ จินตนาการคาดคะเน มีความคิดรอบยอดและสามารถกำหนดกฎเกณฑ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องชัดเจน และมีความหมายที่ดี (กิติมา ปริดีติลล 2523 : 5 - 6) จึงส่งผลให้มีความมั่นใจในการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงาน วิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่หน่วยงาน ต้นสังกัดกำหนด และนอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอำนาจ วีรวรรณ (2535 : 194 - 195) วิศิษฐ์ พิพัฒน์วิญญูพงศ์ (2535 : 38 - 39) และดนัย เทียนพุด (2536 : 203 - 206) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้รู้ซึ่งถึงแก่่งงานนั้นคือเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ในทางปฏิบัตินำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ มองการณ์ไกล

มีการวางแผนสำหรับอนาคตได้อย่างเหมาะสมมีความเป็นผู้นำเป็นผู้กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารเป็นสิ่งเกื้อกูลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานและจะทำให้ การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ

ที่เหมาะสมกับตำแหน่ง บทบาทหน้าที่และประสบการณ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร ซึ่ง วิจิตร วรุตบางกูร (2523 : 79 – 80) ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์ในการบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ มองเห็นปัญหาและมองเห็นแนวทางที่จะดำเนินงานได้อย่างตลอด ดังนั้น น่าจะกล่าวได้ว่าประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

จึงน่าจะเป็นประโยชน์ถ้าผู้บริหารระดับสูงเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาให้ชัดเจนและทั่วถึง เพราะจะส่งผลให้ผู้บริหารเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังที่ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2522 : 170) ได้กล่าวว่าการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจะทำให้เขารู้สึกว่าเขามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของหน่วยงาน และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ควรให้ผู้บริหารโรงเรียน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและเทคนิควิธีการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและมีความตระหนักในการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษามากยิ่งขึ้น

2. ควรให้ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันได้รับการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้มีกฎเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษต่อไป

3. ควรให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยและประสบการณ์ในการบริหารมากได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการ ตามแนวปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีหลักสูตรการอบรมผู้บริหารโรงเรียน ทั้งในระยะเตรียมเข้าสู่ตำแหน่งและเข้าสู่ตำแหน่งบริหารแล้วตลอดจนการเปิดโอกาสให้มีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์ให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา หรือกรมอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาประสิทธิผลในการส่งเสริมให้ผู้บริหารได้พัฒนางานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาวิธีการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นเลิศในการบริหารวิชาการ